

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

VI. Vtrum animam illis inesse, an ipsos esse animas dixerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

ras condiderit Deus; naturam visibilem, id est corpoream, & naturam invisibilem, qua est incorporea: A
& hoc omnium apertissimum libr. 4. Operis ejusdem, cap. 2. Sed & rursus per Christum
creata dixit omnia visibilia & invisibilia, per quod declaratur esse etiam in creaturis quasdam invisibi-
les secundum proprietatem suam substantias. Sed haec quavis ipse non sint corporea, utuntur tamen cor-
poribus, licet ipsa sint corporea substantia meliores. Illa vero substantia Trinitatis, qua principium est, &
caussa omnium, ex qua omnia, & per quam omnia, & in qua omnia, neque corpus, neque in corpore esse
creanda est, sed in toto incorporea. Sed & libr. 6. contr. Cels. iudic. 3; inquit, ἀσώματος υἱός ἐστι
ἰσθμῶν ἐκαστοῦ υἱοῦ, ἡ δὲ εἰς αὐτὸν αἰνῶσις ἡ αὐτοῦ οὐσίας ἐστὶν αὐτῶν οὐσίας. ἡ δὲ αὐτῶν οὐσίας ἡ ἀσώματος
ἡ ἀσώματος, ἡ ἀσώματος ἐκαστοῦ. Ideo Sophronius Hierosolymitanus in Epistola ad Ser-
gium scribit Origenem, ipsiusque sequaces dixisse animas ante corpora carne & corpore
carentem vitam egisse in caelo nondum creato. B

V. In his secum licet pugnare videatur Origenes, facile tamen discordantes loci conci-
liantur: nam Angelos ita corporeos esse vult, ut spiritales nihilominus esse velit, quod spi-
ritus nihil sint aliud quam summae exiguitatis corpora, cuiusmodi sunt Angelica; asserit
quippe loco supra allato materiam substantiam huius mundi, spiritus corporis indumentis vel An-
gelos Dei, vel filios resurrectionis exornare: ut hominum quoque corpora post resurrectionem
spiritalia fore declarat Paulus 1. Cor. 15. 44. Angelos porro cum propter eximiam corpo-
rum subtilitatem spiritales dixerit, incorporeos quoque quodammodo, & ὑπερβαίνοντες dici
posse censuit, habita praefertim corporum nostrorum ratione, qua crassa sunt. Id ipse ma-
nifeste indicat in Proemio librorum De princip. cum enim appellationem ἀσώματος in
Scripturis neutiquam usurpari dixisset, obijcit sibi locum quemdam ex apocrypho libello, C
qui Petri Doctrina inscribitur, in quo Discipulis dicit Christus se non esse *Demonium incor-
poreum*. Respondet Origenes inter Ecclesiasticos libros Petri doctrinam non haberi: tum
addit: *Quod etiam scriptum concederetur, non idem sensus ex isto sermone ἀσώματος indicaretur, qui
Graecis vel Gentilibus auctoribus ascenditur, quam de incorporea natura à Philosophis disputatur. In hoc
enim libello incorporeum Demonium dixit, pro eo quod ipse ille quicunque est habitus, vel circumscriptio
demonici corporis, non est similis huic nostro crassiori vel visibili corpori: sed secundum sensum eius qui
composuit illam Scripturam intelligendum est quod dixit: id est non esse tale corpus, quale habent De-
mones, quod est naturaliter subtile, & velut aura tenue, & propter hoc vel imputatur à multis, vel dicitur
incorporeum, sed habere se corpus solidum vel palpabile. In consuetudine vero hominum omne quod
tale non fuerit, incorporeum simplicioribus vel imperitoribus nominatur: velut si quis aërem istum quo D
frimur, incorpoream dicat, quandoquidem non est tale corpus, ut comprehendi ac teneri possit, nec
que resistere. Si quando igitur Angelos dixit incorporeos, ad imperitorum captum sese ac-
commodasse, & juxta vulgi consuetudinem locutum fuisse credamus.*

VI. Nec corpoream Angelis naturam attribuisse contentus, animam iis insuper ad-
scripsit libr. 2. ἐπεὶ αἰθέρα, cap. 8. Superest de Angelico ordine requirere, utrum & ipsi animas ha-
beant, an anima sint, vel de ceteris divinis, caelestibusque Viratibus, sed & de contrariis & celestibus.
Auctoritatem quidem divinae Scripturae usquam nullam invenimus, quod vel Angelis, vel si qui sunt di-
vini Spiritus ministri Dei, vel animas habere, vel anima dicantur: animantia tamen esse à quan-
plurimis sentiuntur. Hieronymus Epist. 65. ad Pammach. cap. 5. Nec Origenes umquam dixit ex An-
gelis animas fieri, cum ipsos Angelos nomen esse officij doceat, non naturae: in libris enim ἐπεὶ αἰθέρα & E
Angelos, & Thronos, & Dominaciones, Potestates, & Rectores mundi & tenebrarum, & omne nomen
quod nominatur non solum in presenti saeculo, sed in futuro, dicit animas esse eorum corporum, quae vel
desiderio, vel ministerio susceperint. Profecto non est promptum dictum quam ratione animam
Angelis inesse posse senserit: nam quaeretur, anima illa corporeane sit, an contra. Cor-
poream dixisset utique, nam nihil praeter Deum incorporeum ducit. Tenue ergo & mo-
pogrammaticum corpus ab alio longe tenuissimo, & simplicissimo corpore animatum esse di-
cere debuisset. Sed paulo post Angelos decernit meras esse animas. De eo vero quod Dei ani-
ma in Scripturis nominatur, qualiter intelligi debeat, & sentire, & proferre difficile est: semel enim sim-
plicem illam naturam, & absque ullius adjectionis permixtione profitemur: tamen quomodo sentien-
dum est, nominari interim Dei anima videtur, de Christo vero non dubitatur. Et ideo non videbitur F
absurdum etiam de sanctis Angelis, ceterisque caelestibus Virtutibus tale aliquid vel dicere, vel sentire:
si quidem definitio illa anima etiam in ipsos videtur incurriere: quis enim rationabiliter sensibiles eos esse,
vel mobiles poterit denegare? Quod si recte ista videtur esse definitio, quod substantia rationabiliter sen-
sibilis, & mobilis anima dicatur, videtur haec definitio etiam ad Angelos pertinere. Quid enim aliud in
illis quam sensus rationabilis commotus est? Quorum autem una definitionis ratio est, horum sine dubio
eadem substantia est. Tale aliquid habet libr. 2. in Cantic. Cant. Et adhuc agnitionem sui anima
requirit, si est aliquis ordo, aut sunt aliqui Spiritus ejusdem substantiae cum ipsa, alij vero non ejusdem,
sed diversi ab ea, id est si sunt & alij Spiritus rationabiles, ut ipsa est, & alij carentes ratione: est eadem
est ipsius quae & Angelorum substantia, quoniam rationabile à rationabili nequaquam differre cre-
ditur.